

לעשות רצונך אלוקי חפצתי

בטחון שבועי

אור חדש על מתיקות דרך "ויגבה לבו בדרכי השם" במשנת נובהרדוק מהגה"צ רבי יהודה מאנדרל שליט"א מעיה"ת לייקווד יצ"ו

פרשת בהעלותך תשפ"ה

דע חשיבותך - ורתחיה מעל הנסיונות - ותזכר לישועות!

בגליון הקודם כתבנו על הנזיר, שע"י שהוא מקבל על עצמו כתר וחשיבות, הוא מתרומם מתרחק מהבלי עוה"ז. יש רמז בפרשה לעוד ענין דומה. רש"י מביא על הפסוק: "עשה לך שתי חצוצרות כסף", שיהיו תוקעים לפניך כמלך וכו' ע"ש. מבואר שהחצוצרות יש בהם ביטוי של מלכות. ובהמשך הפסוקים נאמר שכשיש מלחמה בארץ ישראל ישג"כ מצוה 'והרעותם בחצוצרות', ועי"ז 'ונזכרתם לפני ד', ונושעתם מאויביכם'.

אפשר לומר בדרך רמז שאם אדם נהג ברוי ממות כמלך, אז הוא מצליח במלחמות ומביא ישועות. והכוונה בעיקר על המלחמות האישיות בחי"ך. אם אתה רוצה להצליח ולהיגות תעלות מעל הנסיונות, אז תראה את עצמך כמלך [או כשר או ראש ישיבה - מה שיתן

לך הרגשה של רוממות]. ובאמת האדם הוא צלם אלקים, וכמה שמבין יותר את חשיבותו ומרגיש מלכות'דיג (מלכות) כך הוא מתחבר באמת להשי"ת, מלכו של עולם. ולהיפך מי שמסתכל על עצמו כ'כלום', הוא צריך לדעת שזהו ההיפך של קירבת השם. [מדובר כאן על שפלות ולא על ענוה אמיתית שמגיע רק לאחר שהאדם מכיר את רוממותו, כמש"כ החוה"ל ריש שער הכניעה, ועוד יותר בשער הכניעה פרק ט' שרק ע"י הגאווה הכשירה אפשר להגיע לענוה אמיתית. (הועתק בגליון פ' תרומה השנה)].

אם אתה רוצה להצליח במלחמותיך הפרטיים, דהיינו הנסיונות שהשי"ת העמיד בדרך חי"ך, אז תראה את עצמך כמלך, ותנצח! באמת כשאתה מבין שאתה צלם אלקים, ואתה בונה

חובב - חביבות החובה!

וראית הטובה!

בפירוש הרש"ר הירש זצ"ל כאן מפרש ענין שם חובב. שהוא ענין של הרגשת חוב כלפי מי שחייב אותו. דהיינו שיתרו הרגיש איך שהשי"ת חייב אותו וקירב אותו, (ע"ש שמפ"רש לפי"ז את הפסוק אף חובב עמים - הגרים שבהם), וזה יצר אצלו הרגשה שחייב לעשות כל מה שיכול מתוך חיבה חוזרת למחבבו.

יתרו היה ספר חובת הלבבות חי! קוטב דברי החוה"ל הוא - חובת עבודת השי"ת מתוך הכרת הטוב והאהבה של השי"ת אלינו וכל הפלאות שעושה למעננו, ושהוא איתנו ולא יעזבנו אם נבטח בו, ועי"ז לכוון כל מעשינו אליו מתוך הכנעה, שמחה, ואהבה! ובמיוחד אחרי יציאת מצרים כשיתרו את כל הנסים והנפלאות והתמלא בהכרת כל הטוב!

החוה"ל הוא מיוחד מאוד במה שכל המוסר שם הוא חיובי (פאזיטיב), שמזכיר לנו תמיד את היופי של הבריאה ואת כל המתנות הנפלאות שהקב"ה מעניק לנו כסדר. ולכן אנו צריכים ורוצים לעובדו.

היצה"ר חזק מאוד לחפש כל הזמן על מה להתלונן. ובאמת כל ספר במדבר מלא מהתלונות של בני"ב במדבר, וכמה השי"ת מקפיד על זה. יתרו הוא דוגמא של ההיפך מזה, ובפרט שהוא רק גר והנסים לא היו בעבורו. ואנו צריכים ללמוד ממנו ק"ו

חבתהרה - חובת יראת העונש

בגליון של פרשת במדבר, הובא בשו"ת שהדרך הנכונה לדורינו אינה דרך יראת העונש. בודאי שזאת התורה לא תהא מוחלפת, ומה ד' א-לקיך שואל ממך... ליראה. הכוונה היתה רק שעיקר בנין האדם היום, צריך שיהיה בדרך החוה"ל, דהיינו דרך הכרת הטוב, ושמחה בעבודת ד'. [והדברים נאמרו במיוחד לשואל היקר, שמרגיש פחד מוגזם]. ובאמת, בדרך זו ג"כ מגיעים ליראת העונש, משום שהבוטח חי מאד כמה הוא תלוי בהשי"ת, וממילא כשמגיע נסיון לדבר עבירה, הוא קרוב מאד ליראת העונש. וז"ל החינוך (מצוה תל"ב) להיות יראת ד' על פנינו תמיד... כלומר שנירא ביראת עונש, ולא יהיה לבבינו בלימגור אליו כל היום, ועי"ז נאמר את ד' א-לקיך תירא. ובהמשך דבריו כ' כי השמירה הגדולה מן החטא היא יראת עונש" ע"כ. וע"ע באבות פ"א מ"ג ברע"ב וז"לאע"פ שאתה עובד מאהבה, עבוד גם מיראה, והביא מחז"ל: עבוד מאהבה, עבוד מיראה. עבוד מאהבה, שאם באת לשנוא (ע"י ריבוי היראה) דע שאתה אוהב, ואין אוהב שונא. עבוד מיראה, שאם באת לבעוט, דע שאתה אוהב, ואין אוהב בועט, עכ"ל.

נוכת הנשיאים.

ולמדנו מכאן שאדם צריך לראות את מצבו וכל מה שמקיף אותו, שזהו טוב, הרבה יותר ממה שיש לאחרים, עד כדי כך שירחם על אחי רים, שלא זכו למצב הנפלא שלו! וזהו הדרך לרפאות חלישות הדעת! (ועי' נובהרדוק בד"ה הבית המדרש).

לעומת המתאוננים - חלישות הדעת

ויהי רועם כמתאוננים רע באזני ד'

רש"י מפרש - מבקשים עלילה האִךְ לפרוש מאחרי המקום וכו'. תואנה שהיא רעה באזני ד' וכו' כמה לבטנו (טרחנו) בדרך הזה וכו' ע"כ. קשה להבין דבר זה. למה ירצו לחפש להתלונן? אמנם האמת הוא שרוב האנשים שמרבים להתלונן, יש בתוכם איזה חשק להתלונן, אף אם אינם שמים לב לכך. הם מאשימים את מצבם - שגורם לתלונות, ולא יודעים שיש להם בתוכם נטייה לזה.

מי שלומד הרבה שער הבחינה ושער עבודת האלקים הוא בעולם אחר לגמרי. הוא תמיד מלא בשמחה ע"ז - שהוא חי! שהוא נושם בקלות! שיש לו גוף בריא! שהוא שומע ורואה והולך וכו'! שיש לו תורה ומצוות!

הוא לא יודע איך לשבח את הקב"ה מספיק. הוא כל הזמן מחפש עוד ועוד הטבות שהשם עושה לו כדי להודות יותר ויותר!! השם שלנו - 'יהודי' - אומר - 'תודה' לך השם! ובעצם כל יהודי צריך להיות תמיד במצב של הודיה!

אבל מי שאינו לומד מוסר אינו יודע להודות, ובמקום זה מרבה להתלונן. יש הרבה קוועטש'ן (תלונות) שהאדם אפילו אינו שם לב שנמצאים אצלו! כל פעם שמגיע אליו נסיון חדש הוא מרגיש שהוא צודק על ה"קוועטשערייא" שלו. יתכן שחבריו מעודדים אותו, ולפעמים זה רק מוסיף שמרגיש שהוא צודק, ואינו תופס שהקב"ה עושה הכל לטובתו. אנשים כאלה מגלים שאינם אוהבים אידישקייט באמת ח"ו. והקב"ה אינו רואה ד"ז בעין יפה, ובאמת ע"ז נאמר התוכחה "תחת אשר לא עבדת את ד' אלקיך בשמחה". בלי ספרי מוסר ושער הבטחון קשה להיות באמת בשמחה.

החדשות וה"פרומער יצה"ר"

מה החדשות משמיעים? פלוני הרג פלוני, מיישהו נחטף ומענים אותו, הר געש פרץ והרג אלפים, מחלה חדשה שגורמת לדברים קשים. ואני שואל, האם זה מה שאנשים מחפשים לשמוע?? האם הם נורמלים? ומה המסקנא אחרי החדשות? אוי! העולם כ"כ מלא בצרות!! למה אנשים אינם רוצים לדבר על מליוני קיבות בריאים שעובדים להפליא! או על היופי הבלתי נתפס של הבריאה של הקב"ה, זה שאנו חיים ויש לנו ידיים ורגליים - זה משעמם (נישט אינטרעסאנט) ואף אחד אינו

את עצמך ומתנהג במלכות, אז אתה מתחבר עם השי"ת בעצמו כביכול, אבל אם ח"ו אתה מסתכל על עצמך כ'אפס', אז אתה מתרחק מקירבת ד'!

שלך גדולה משלהם - רש"י מפרש שזהו מה שהשי"ת אמר לאהרן, כיון שחלשה דעתו. ואינו מובן. למה השי"ת היה צריך לומר דבר זה ששלך יותר! וכי אינו מספיק לומר שגם הדלקת הנרות שקולה כח

אהרן הכהן - לב ששמח בגדולת אחיו, לא היה אצלו מקום לקנאה ח"ו. ולכן מדקדק רש"י - "כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו". ורש"י לא כ' שחלשה לבו. חלישות הלב נובע ממדות רעות ושייך במי שרוצה להיות יותר מהשני (כמו קרח - וזהו באמת קטנות - לא גדלות). אבל חלישות הדעת שייך במי ששואף בדעתו ושכלו לגדלות ולהתקרב אל ד' ולא זכה להשיג כשאיפתו. וסימן לכך שחלשה רק דעתו ולא לבו, שהרי הוא השמח בגדולת אחיו - ואין אצלו מקום לקנאה. ולכן זכה אהרן להדלקת המנורה, ואפשר שנכתב בלשון "בהעלתך" לרמוז שזה היה עלייה לאהרן - לזכות למצוה גדולה זו. אהרן תמיד שאף ללמעלה (וכמו אש ששואף לעלות למעלה). ונקבר בה ההר - הר ע"ג הר - שאפשר לומר, שזה מרמז על שאיפות בלי סוף - גם לאחר שאתה כבר בראש ההר אתה לא מפסיק לשאוף לעלות לעוד הר. אהרן כבר היה כהן גדול ושאל לעוד, וזכה להדלקת הנרות.

אבל גם במצב של חלישות דעת, הלב צריך להשאר בשמחה - לב ששמח בגדולת אחיו (הגם שמושה רבינו נתעלה מאוד בנבואה וקרבת השם, ובודאי גם אהרן - שכבר היה נביא - שאף לזה, מ"מ הלב נשאר בשמחה!) הלב והמרכז של כל יהודי צריך להיות שמחה שלימה בכל מצב!! וזה לוקח שנים של לימוד שער הבטחון להגיע לכך!! ומצאנו ענין זה גם אצל אברהם אבינו, כשנפטרה שרה וכתב ולבכתה עם כ' קטנה - להראות שלא בכה בכל לבו, וכן כשרבקה אמרה (סו"פ תולדות) קצתי בחיי מפני בנות חת, יש שם ק' קטנה, כי גם זה לא פגע בשמחתה לפני ד'!

אדם שיש לו חלישות הדעת ידע שזה שעת הכושר שיזכה לעוד זכויות גדולות ע"י צערו. כמו שאהרן זכה כאן, ועי' שומר אמונים (מאמר הש"י גחה פרטית סוף פ"ט) שהוכיח גם מגמ' תענית כ"ד ע"א וע"ב, שרב נחמן ורב פפא זכו שירד גשם ע"י חלישות דעתם - ומשם מוכיח גם על גדלות הבזיונות. "ואל תהי פתי לאבד זאת בידים, ותהיה מן הנעלבים ואינם עולבים" וכו' עכ"ל.

למה נגרע ורנופת הלוויים

כעין זה מצאנו בפרשה שאיפה לשלימות כשהיו טמאים לנפש שרצו להקריב קרבן פסח. מכאן רואים ג"כ מעלת השאיפה. אל תשלים עם מצבך! תמיד תשאף ותבקש יותר. ועי"ז זכו לחדש פרשה נוספת בתורה! פסח שני. וזה מראה לנו ג"כ כמה כל יהודי חשוב וגדול בעיני ד'! אהרן הכהן ששאף באמת לגדלות שלו ושמח גם בגדולת אחיו, זכה עד כדי כך שבכוהו הניף והביא גדלות על כל אחיו הלוויים!!

סיפורי בטחון שבועי

מספר אברך חשוב: הייתי, לפני כמה שבועות, בעיר אחרת לשבת עם בני ביתי. בשבת אחה"צ שמתי לב לשני מקרים של שילוח הקן, שמחתי מאוד על ההזדמנות לקיים מצוה מיוחדת, וחיכיתי למוצ"ש. בינתיים בדקתי את ההלכות וכו'. ידעתי שאין לי הרבה זמן במוצ"ש כי מחכים לי לנסוע בחזרה לבני ברק, אבל קיויתי לסייעתא דשמיא, חזרתי למקום וחיפשתי דרך איך לטפס ולהגיע לגובה הקן. מחוסר ברירה, דפקתי על איזה בית ובקשתי סולם. הביאו לי והעמדתי הסולם במקום, אבל גיליתי שהוא מתנדנד קצת. לא רציתי לוותר על המצוה והתאמצתי בזהירות לטפס. ראיתי שיש שם ביצים, וב"ה הצלחתי לקיים את המצוה.

בדרך מהקן הראשון לקן השני, אני פוגש יהודי, שרואה שאני עסוק בשילוח הקן. הוא אמר לי שע"פ קבלה, בימי ספירת העומר, לא עושים שלוח הקן. אני אברך חסידי, ואילולא שקבלתי את החינוך של רב מאנדל שליט"א, לשמוח בשמחה של מצוה, ולדעת שלפעמים יש נסיון להקטין ערך המצוה בעיניך - ובפרט כשבא באיצטלא דקדושה בשם הקבלה הייתי נופל ומאבד חשק למצוה השנייה, ופחות שמח עם הראשונה.

אבל בזכות השיעורים והגליונות, כבר מראש השקעתי בשמחה של מצוה להעריך גודל הזכייה, ובמיוחד שזה היה קצת בלחץ של זמן ובסולם מתנדנד, וכך ברוך השם, שזה לא היה לי לנסיון כ"כ זוכיתי גם לקיים השילוח הקן שני עצהח"ט. ואח"כ עי"ז היה לי עוד שמחה של מצוה - עי"ז גופא שזכיתי לעמוד גם בנסיון הזה - לא להקטין את השמחה של השילוח הקן!

תגובת המערכת: בהזדמנות הרב שליטא הביא מפרשת נשא שהנייר מביא בסוף נזירות, חטאת ועולה ושלמים. חז"ל אומרים שהחטאת בא על שציער עצמו מן היין. דהיינו שמנע מעצמו יין שמשמח לבב אנוש. השלמים, כתב האבן עזרא - "שמחה שהשלמים מה שנדר" עכ"ל. והאיר הרב שליט"א, שאיל הוא תמיד בן שנתיים (בשנה השנייה) לעומת החטאת והעולה שהם כבשים בני שנה (ויכולים להיות בן ח' ימים) ורואים שהתורה רוצה שהשמחה על הזכות לקיים מצוה, תהיה יותר מהמחשבות על החסרונות!

[ואמר עי"ז: שזהו מוסר השכל לכל העובדי השם שמשקיעים בהתמדה ובקבלות וגדרים וכו'. שהם עלולים לאבד את שמחת החיים שלהם. והם חייבים להשקיע בדבר שהוא 'עצם החיות' - השמחה!]

חושב עי"ז! וגם אינם רוצים לשמוע עי"ז!

גם אצלינו יש במקום זה, הפרומער יצה"ר - "אוי אני לא לומד מספיק כמו המתמיד פלוני", "הילדים שלי אינם מחונכים או צדיקים כמו הילדים של פלוני". "יתכן שהיה לי סדר/תפילה טובה, אבל בכל זאת היה לזה חסרון"... "אני לא עושה מספיק חסד, אני לא מחייך מספיק". כמה כוחות אנחנו מבזבזים על כל המחשבות האלה? והרי זה ממש חטא המ"ת תאוננים!! אצלנו בבית!

כל מי שיש לו נטייה להתלונן עי"ד הנ"ל, חייב לעבוד עי"ז, ולומר לעצמו, ואף לשקר לעצמו! ולנפח את מעלותיו וצדקותו בכל מעלה קטנה שימצא בעצמו, כשאדם חושב כמה אינו מוצלח הוא חוסם כל אפשרות לגדול. ולכן צריך לעשות כדברי הרמב"ם (בהל' דעות ב' ב') לנטות לקצה השני, ולהגזים ולשקר, עד שירגיש טוב עם עצמו. (ובאמת אין כאן שקר - כי לכל אחד יש מעלות עצומות וכל מעלה קטנה שיש בו אינו יכול לנפח מספיק, כי באמת אין לו ערך, ולכן צריך לנפח ולשמוח עי"ז).

ועל דרך זה במצבו של האדם. אם אינו מרוצה הוא חייב ללמוד ולחפש את המעלות של המצב שלו ושל הנסיונות. (כמו שהזכרנו למעלה במסגרת - קח את הלויים). ולדעת שגם אם המצב באמת קשה, הרי זה כפרת עוונות וחסד מהשי"ת רק לטובתו. ועי"ז תהיה בשמחה עם מצבך. תזכור! כל מלה של שמחה שאתה אומר הוא מצוה ונברא ממנו מלאך טוב שיעמוד יום אחד לזכותך! תוודא להוציא כל המחשבות החיוביות והטובות בפיד!!

מי הם האנשים הגדולים ביותר?

מי שיש לו טבע להתלונן, והוא לומד מוסר ומתגבר על עצמו ומשתדל להיות חיובי ולחשוב טוב, הוא הגדול באמת. בעוה"ז אנחנו רואים את המנצחים, אבל בעוה"ב, אלה שנלחמו עם טבעם הם הגבורים הגדולים ואף אם לא הצליחו כל כך, ועליהם נאמר עליונים למטה ותחתונים למעלה! ורחמנות על מי שאין לו נסיונות!!

בדרך נובהרדוק - לדורינו

● **הסבא זצ"ל לימד** - ובספר מדרגת האדם אפשר ללמוד ענין זה - שההתגברות על המדות הוא הדבר הכי געשמאק שיש! הוא קרא למוסר - דבש (וכן הוא בגימטריא). הוא אמר שיהודי צריך כל ימי חייו, התלהבות של אש קודש להשלים ולתקן מדותיו. זהו המתקנות האמיתית שיש בעוה"ז. הרב נקריץ זצ"ל מתלמידי נובהרדוק היה אצלינו וראיתי איך שעד זקנה ושיבה היה תמיד עסוק לחפש עוד ועוד עצות לתיקון המידות!

● **הכרתי שני זקני נובהרדוק ע"ה**, שגם אחרי גיל שמונים היו עובדים עם חיות ושמחה לעשות פעולות נגד הרצון. אחד מהם היו עניו מיוחד. הוא תמיד היה משמש את כולם

בטחון בדרך נובהרדוק

לשתי דקות - זה מוליד בטחון עצמי, ולא תגורו מפני איש. וזה מעלה גדולה לקראת זיכוי הרבים. (זיכוי הרבים עצמו ג"כ מועיל מאוד לתיקון המדות כי אתה נהפך מנוטל לנותן!).

- הבית המדרש שלנו הוא בבנין מוזנח וישן. ואני אומר: "אני אוהב את הצבע שמתקלף והחלונות השבורים והמקום הקטן וכו'. כמה שפחות גשמיות, יותר טוב! אנחנו חיילים של השי"ת (צבאות ד') איך אפשר חייל במקום יפה ומפנק! גם "עולם" גדול איני צריך - הרי זה רק כבוד המדומה כשרואים שיש ציבור גדול!" אבל כשנעבור לביהמ"ד גדול ומפואר אז אני אגיד "ברוב עם הדרת מלך! ביהמ"ד גדול ויפה זה קידוש השם - כך צריך להיות מקדש מעט - וזה נותן לך הרחבת הדעת!" וכן צריך להיות בכל ענייני החיים, כל מה שיש לך תחפש ותדגיש ותאמר לעצמך ולאחרים את הצד הטוב שבו! "אם היה לי אשה בעלת מדות מצוינות, לא הייתי מתעלה! אני מודה להשם שלאשתי יש מדות לא כ"כ טובות שהודות לה אני זוכה להתעלות!" או "הורי התאכזרו אלי, והודות להם קיימתי כי אבי ואמי עזבוני, וד' יאספני!" זה יהפוך אותך לאדם שמח באמת! תמיד תאמר כמה שאתה אוהב יום חם מאוד או קר מאוד וכו', ואתה הופך קללה לברכה. ע"י דיבורים אלה אתה הופך את עצמך (אף אם אינו אמת!).
- הוצע שכל אחד יקדיש עשר דקות בסוף כל שמונה עשרה להודות ולהודות (בלי בקשות). כך אתה מגיע לחצי שעה כל יום. זה יהפוך את מזלך לגמרי! (בודאי צריך לעשות כן בלי לחץ ורק כמה זמן שהוא מרגיש טוב עם ההודאה. ובאמת גם זמן קצר יותר שווה הרבה!). שמעתי בשם הרב שך זצ"ל שהטעם שיש צדיק ורע לו בדורינו זה מפני שאין מודים להשם מליון פעמים ביום!! בנובהרדוק לימדו אותי שהאדם הוא כמו מחשב (קומפיוטר) ואתה יכול להכניס בו איזה

בוריזות מופלאה, ומסרב אפילו לשבת במושב הקדמי ברכב! הוא היה מלא באהבת ישראל, ותמיד נזהר עד קצה יכולתו לא לפגוע בשום יהודי. הוא כסדר מתנצל: "אני מקוה שאין לך קפידא עלי בדבר פלוני ופלוני שאולי הפריע לך". אני מכיר אדם שכשהיה בחור היה לו טבע למרוד, והוא סיפר לי שרק החום והאהבה של היהודי הזה החזיר אותו.

- היהודי הנ"ל אמר לי שאדם חייב לעבוד על ענווה, כי בלי זה, כשמזדקן, הוא נהיה בעל גאווה זקן שזה הרבה יותר קשה. הוא אמר שאדם יכול לסחוב אצלו קפידות על אנשים שנים ע"ג שנים רח"ל.
- כדי למחוק הקפידות אתה חייב לדבר עם השני. ועי"ז אתה ממיס את הקרח. אחד מהנובהרדוקער'ס החשובים היה מתקשר בטלפון לכל מיני אנשים שחשש שאולי יש להם או לו קפידה זע"ז, והיה מבקש מהם איזה מספר טלפון שכאילו היה צריך, וע"י שמדברים כבר מתחמם ההרגשה אצל השני!
- כשראשך תפוס בדאגת הפרנסה כל היום, או בבירור החדשות האחרונות, אז בהכרח, עיקר מטרת בריאתך - תיקון המדות - מוזנחת! (אצ"ל ששקיעות בתורה הק' רק עוזה, כי אינו עסוק עם עצמו אלא עם השי"ת!).
- כשעיקר עסקך בתיקון המדות אז אתה תמיד בשמחה - כי כל נסיון הוא רק עוד הזדמנות נפלאה להתגבר על מדותיך ואז אתה שמח וגם בריא, כי קבלתי מרבתי שהרבה פעמים המחלות, שורשם במידות רעות!
- בנובהרדוק הרי היה להם חבורות ועבדו ביחד. לנו זה קשה. אבל לפום צערא אגרא, וכשאדם "פשוט", עוסק ב"עיקר חיות האדם תיקון המדות", מי יכול לשער גדלותו?! בדורינו, עיקר העסק במוסר צריך להיות בבטחון, בהכרת גדלותינו, ולהעריך את עצמינו, לפני כל מיני דברים צדדיים.
- אצלינו בבית המדרש בשלש סעודות, כל אחד מדבר

יסוד בבטחון

להורות לנו דרך מוסר, כי זה שלא יהיה לו גואל יבא לידי כך שתשיג ידו. דמי שיש לו גואל והוא בוטח עליו מסיר בטחונו מד'. משא"כ אם אין לו על מי לסמוך הרי הוא חוסה בו ית', והקב"ה יודע חוסי בו וממציא לפניו כדי גאולתו... גם הבוטח בד' מ"מ צריך להיות איש היודע את בוראו ומשתדל בתפילה ובקשה ממנו ית' וכמבו' בויקרא רבה פ' י"ז טוב ד' לקוין, יכול לכל ת"ל לנפש תדרשנו, פי' גם יבקש בתפילה, עכ"ל

קו 'עמודיה שבעה' 0733-587-587
הנשן

שיעורים ע"פ דרכו של הרה"ג ר' אברהם גניחובסקי זצ"ל בהנהגת הבית, בספר 'עמודיה שבעה', ברוח העלון

שמעו ותחי נפשכם
ניתן לשמוע את שיעורי הרה"צ ר' יהודה מנדל שליט"א בקו 'השגחה פרטית' 02-3011300
או בקו הישיר: 02-3011906

להערות והארות 05041-54557
ניתן לקבל את הגליון: (בלשה"ק ובאנגלית) X7100100@GMAIL.COM

נהנית מהגליון?
לתרומות:
בירושלים: 0504199693
בית שמש: (הר"ר יצחק לב ארי הי"ו) 0504121613
בני ברק וקרי"ס: 0504154557
לאמריקה: +13478604298